

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwart. miesięcznie 1,50 zł z odniesieniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujemy nie ma prawa żądać pozaterminowych dostaw gazet, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza min. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodniowo, w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Poniedziałek N. krw. P. J.
Wtorek Nawiedzenie P. M.
Środa Heljodora

Dziś wschód słońca o godz. 3 27 z ch. 7 5
Jutro „ „ „ 3 28 „ 7 56
Dziś „ księżycy „ 22 31 „ 4 55

Nr. 77

Wąbrzeźno, wtorek 2 lipca 1929 r.

Rok IX

Młódzież przyszłością narodu.

Niezliczoną zapewne ilość razy zdarzyło się słyszeć, względnie czytać te słowa. Z ilu tysięcy ust padały one wśród najrozmaitszych okoliczności, miejsca czasu, by zawsze znaleźć potwierdzenie u tych, którzy ich słuchali. Nieprawdopodobnym wprost wydaje się, aby ktokolwiek spróbował podać w wątpliwość słusność tego potwierdzenia przeciwnie przyjąć można, że dziś częściej niż kiedykolwiek rozbrzmiewa ta od wieków głoszona prawda, że w umysłach naszych utrwaliło się jako pomnik, iż młodzież to przyszli budowniownicy zgrębie stawiać możemy gmach najpiękniejszej potęgi naszego kraju, że na niej jak na graniejszych nadziei.

By jednak, zamiast spełnienia naszych pragnień, nie spotkał nas zawód i rozczarowanie, zapominając nam nie wolno, że młodzież musi zachować zdrowie duszy i ciała, a do własnego jej celu postępować winna drogą wytkniętą przez Boga.

Życie niestety co innego nam mówi, co dzień dostarcza nam dowodów niepokój budzących, i przysparza faktów, które wskazują, iż stan jest b. groźny, nasze zamysły w niebezpieczeństwie. Nie tajno że powojenny zanik moralności, szerzące się herezje trafiają u nas na grunt doskonały.

Podniesiona podczas tragicznych dni wojny do godności prawa zbrodnia i występki, fałsz i podłość wszelaka, z żywotnością chwastu rozplenia się, ogarnia coraz większe tereny zakorzeniając się tam, gdzie grunt najodpowiedniejszy, to jest w sercach młodzieży. Zdziczenie powojenne wszyscy znamy, to wyrazy, których nieraz niestety wypadło użyć dla określenia faktu, którego dokonała młodzież.

Pamiętajmy wreszcie, że od szeregu lat żydowski bolszewizm dziesiątki milionów rubli wyasygnował na szerzenie komunizmu, na znieprawowanie — szczególnie naszej młodzieży. Pamiętajmy o tem, że za drogie pieniądze tysiące broszur, książek i obrazów plugawych, rozrzucone są po całym kraju, podsuwane jako strawa młodzieży po to, by ją zgangrenować, uczynić ją niezdolną do wypełnienia szczytnych zadań.

Zło szerzy się, lecz nie triumfuje; jeszcze nie opanowało młodzieży polskiej. Wśród toczącego się boju, podczas zapamiętałej walki ze złem tworzą się od szeregu lat kadry wojowników, rosna szeregi szermierzy zwolna, lecz stale powstaje armia, na której sztandarach jako hasła wpisano słowa: „Bóg i Ojczyzna” oraz umieszczono wizerunek wodza duchownego św. Stanisława Kostki. I tak jak ongiś św. Patron Młodzieży wspomagał mężnie rycerstwo polskie z mrowiem pogańskich Turków i Tatarów, tak i dziś błogosławi on walce, wprawdzie bez krwawej, lecz niemniej zaciętej, którą toczą Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej z zalewającym nas pogaństwem obyczajów. Słowa: Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej nie kryją zapewne tajemnicy dla nikogo, jak wiadomo, oznaczają nazwę znanych nam wszystkim towarzystw młodzieży, istniejących w całej Polsce.

Zorganizowane przez prawdziwych przyjaciół młodzieży, skupiają w swych szeregach młodzieńców od lat 14 w wyżej, którzy opuścili ławę szkolną bez jakiegokolwiek doświadczenia życiowego po to, by oddać się pracy zawodowej. Przy zakładaniu Stowarzyszeń jako cel pracy wytknięto konieczność wyrabiania członków na światło, czynne i dzielne jednostki społeczeństwa, przejęte duchem katolickim i polskim.

Krótko mówiąc, każdy członek Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej stać się ma prawdziwym

P. Czechowicz przed Trybunałem Stanu.

Najważniejszym wydarzeniem dnia i przedmiotem powszechnego zainteresowania jest proces przeciwko b. ministrowi skarbu Czechowiczowi, który rozpoczął się w ub. środę przed południem. Wyrazem tego zainteresowania były liczne tłumy publiczności, które już od godziny 10-tej rano zgromadziły się na Placu Krasińskich, gdzie jest siedziba Sądu Najwyższego.

Wewnątrz gmachu publiczności w ścisłym tego słowa znaczeniu nie było, albowiem 150 miejsc sali rozdzielono wyłącznie między osoby urzędowe i prasę.

Honorowe miejsce zajęli przedstawiciele rządu z premierem Świtalskim na czele, marszałek senatu Szymański, marszałek sejmu Daszyński, prezes klubu B. B. W. R. poseł Sławek i kilku posłów. Pan minister Czechowicz zajął miejsce na ławie obrońców obok swego obrońcy adwokata Paschalskiego.

Pare minut po godzinie 11-tej odezwał się głos: „Trybunał idzie!” — Wszyscy powstali z miejsc, wszedł prezes Sądu Najwyższego p. Sypiański, a za nim członkowie Trybunału. Po załatwieniu wstępnych formalności pierwszy zeznał p. minister Czechowicz, który w doskonałym przemówieniu udowodnił bezpodstawność stawianych mu zarzutów. Wśród świadków pierwszy przesłuchany był minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski, który specjalnie dla złożenia zeznań przerwał swój urlop wypoczynkowy i samolotem przybył z Francji. P. minister Składkowski zeznał krótko i po żołniersku, podkreślając w swoim przemówieniu, że stosunek rzą-

du do sejmu regulował wyłącznie Marszałek Józef Piłsudski.

Obszernie zeznał p. minister przemysłu i handlu Kwiatkowski, który w przemówieniu swoim na pytanie oskarżycieli podkreślił, że kredyty, które użyte były dla Ministerstwa Przemysłu i Handlu poszły przedewszystkiem na Gdynię dla szybkiej budowy, co było uzasadnione, bo w normalnym trybie rezultat gospodarczy nie byłby osiągnięty nawet i 200 lat.

Po przemówieniu p. ministra Kwiatkowskiego, przewodniczący zarządził kilkunasto minutową przerwę, podjąwszy zaś rozprawę oświadczył, iż przesłuchany będzie marszałek Piłsudski. — O świadczenie to wywołało ogólne poruszenie na sali. Wszystkich oczy zwróciły się w stronę, z której miał wejść Marszałek, a gdy się ukazał na sali wszyscy powstali z miejsc. Przewodniczący zaprosił Marszałka aby usiadł w fotelu. Marszałek odparł jednak na to, że nie lubi mówić siedząc. Podczas całego dalszego przemówienia Marszałek stał zaglądając tylko niekiedy do notatek, które miał na stole. Przemówienie Marszałka Józefa Piłsudskiego, w którym były bardzo ostre akcenty pod adresem sejmu, szczególnie sejmu poprzedniego wywołały głębokie wrażenie.

W dalszym ciągu rozprawy zeznał jeszcze wiceminister Grodyński oraz kilku świadków, którzy zeznania nie budziły już tak żywego zainteresowania. O godzinie 4.³⁰ zakończono postępowanie dowodowe, odraczając rozprawę do dnia następnego godz. 11-ej przedpołudniem.

Decyzja Trybunału Stanu.

Warszawa 30. VI. Trybunał Stanu pomimo święta św. św. Piotra i Pawła obradował przez cały dzień, do późnego wieczora.

Wieczorem ogłosił wyrok, uwalniający b. ministra Czechowicza. W motywach wyroku zaznaczono, iż skarga wytoczona b. ministrowi

Czechowiczowi jest nie wystarczającą, dlatego Trybunał Stanu uchylił się od wyroku.

Postępowanie w sprawie niniejszej zawiesić do czasu wydania przez Sejm Rz. P. uchwały, zawierającej ocenę merytoryczną zakwestjonowanych przez Sejm pod względem formalnym kredytów.

Już na ziemi Czechosłowackiej są prochy Gen. Bema

Praga. W dniu wczorajszym przejechał przez granicę węgiersko-czechosłowacką pociąg, wiozący zwłoki gen. Bema oraz eskortujący je orszak zdążający w kierunku Polski przez Bogumin. Na granicy węgierskiej przyłączył się do orszaku attache wojskowy Rzeczypospolitej w Pradze ppłk. Bi-

go, który złożył imieniem posła Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze wspaniałowieniec. Przez terytorjum Czechosłowacji towarzyszyć będą zwłokom attache Bigo oraz reprezentacja honorowa armii czechosłowackiej.

Cziczeryn ustępuje.

Londyn. Agencja British United Press donosi, że Cziczeryn po krótkim pobycie w stolicy Sowietów powróci zagranicę celem kontynuowania swej kuracji, składając jednocześnie w sposób decydujący swój urząd komisarza spraw zagranicznych.

W dobrze poinformowanych kołach twierdzą, że następcą Cziczeryna będzie komisarz handlu zagranicznego Mikojan. Obecny zastępca Cziczeryna Litwinow, objąłby wtedy jedną z najważniejszych placówek dyplomatycznych Sowietów zagranicą.

Polakiem-katolikiem, dzielnym obywatelem Państwa, świadomym swych obowiązków względem Boga i Ojczyzny, umiejącym w razie potrzeby zadokumentować nie tylko na papierze, ale i czynem swe przywiązanie do wyznawanych ideałów.

Wyznaczając cele Stowarzyszenia nie zapomniano również i o środkach, przy pomocy których osiągnąć można zamierzenia. Wykłady i pogadanki mają uzupełnić często zbyt szczerpe wiadomości o prawdach wiary, z dziejów ojczyństw, przyrody i innych dziedzin nauki. Wspólne wykonywanie praktyk religijnych wpływa na pogłębienie wiary i miłości ku Bogu w sercach młodzieży. Wreszcie hartowanie ciała, sporty, gry i zabawy na powietrzu mają przyczynić się, by w zdrowym ciele zdrowy zapanował duch.

Aczkolwiek zepsucie i niewiara coraz więcej zyskuje ofiar, ta jednak walka wypowiedziana złu musi osłabić siłę działania wrogów Kościoła i Ojczyzny. Istotnie, armia młodych żołnierzy, zapatrzonych nie w broń śmiertcionośną, lecz w wiarę niezachwianą, oraz czyste serca, rośnie. Dziś stale wzrasta liczba stowarzyszeń, wzmacniają się zastępy, krzepią szeregi, rośnie potęga...

Rodzi się piękne pole działania dla nas wszystkich, którzy mówimy, że kochamy młodzież, że nie jest ona nam obca, że pragniemy jej dobra.

Okażmy, że rzeczywiście miłujemy polską młodzież, nie szczędźmy jej zyczących rad, nie skąpmy serca i w miarę możliwości udzielmy jej wydatnej pomocy. To nasz obowiązek, który spełnić musimy!

NIEMCY PRZESTALI BYĆ REPUBLIKĄ — A WIĘC — WILHELM II OBEJMUJE TRON?

Berlin. W Reichstagu odbyło się dnia 26. VI. głosowanie, którego wyniki mogą mieć bardzo doniosłe znaczenie. Głosowano nad przedłużeniem ustawy o ochronie republiki. Za ustawą opowiedziało się 263 głosów, a przeciwko — 166, to znaczy że ustawa nie zdobyła sobie potrzebnych $\frac{2}{3}$ głosów i co zatem w dniu 22 lipca przestaje ona mieć moc obowiązującą.

Nacjonalisci niemieccy, komuniści i skrajna prawica, złożona z national-socjalistów, powitała wyniki głosowania oklaskami.

Min. spraw wewn. Sewering oświadczył, że przez odrzucenie ustawy powstała próżnia, którą należy zapelnąć ze względu na położenie w państwie. Wobec tego Sewering zapowiedział, że raz jeszcze przedstawi wniosek, dotyczący tej sprawy. Słowa Seweringa zażyli komuniści i prawicowcy gwałtownymi okrzykami i wyzwiskami.

Atmosfera Reichstagu stała się tak niespokojną, że przewodniczący przerwał posiedzenie.

TRZY NIEUDAŁE PRÓBY PRZELOTU PRZEZ ATLANTYK.

Defekt motoru każe rezygnować pilotowi szwedzkiemu.

Kopenhaga. Kpt. szwedzki Ahrenberg, który wzniósł się na swym samolocie „Swering” na Islandji, celem przelecenia nad biegunem północnym do Ameryki, musiał wskutek nowego defektu motoru po dwugodzinnym locie powrócić na miejsce startu. Jest to już czwarty z rzędu wypadek z tym samolotem.

SAMOLOT AMERYKANSKI USZKODZONY NA PIERWSZYM ETAPIE.

Nowy Jork. Lotnicy Williams i Janeys, którzy zamierzali przelecieć z placu lotniczego Old Orchard do Rzymu, lądowali w pierwszym etapie na nieodpowiednim miejscu na lotnisku Portland. Samolot poniósł lekkie uszkodzenia, co spowodowało opóźnienie lotu o jeden dzień.

NIEMA NADZIEI ODSZUKANIA ZAGINIONYCH NA ATLANTYKU PILOTÓW HISPANSKICH.

Madryt. Wobec ostatnich wiadomości, otrzymanych z Wysp Azorskich, odpada wszelka nadzieja uratowania lotników hiszpańskich, zaginionych w czasie lotu transatlantyckiego. Nastroj w kołach lotniczych, jak również w szerokich sferach opinii publicznej, jest bardzo pesymistyczny. Dotychczas morze w okolicach Wysp Azorskich było spokojne i panowała piękna pogoda, co pozwalało przy puszczać, że lotnicy może jeszcze utrzymują się na powierzchni morza. Od wczoraj szaleje w okolicach tych burza, która niezawodnie oznacza zagładę dla lotników, jeśli dotychczas w ogóle byli przy życiu.

Statek angielski „Eagle” postanowił rezygnować z dalszych poszukiwań i udał się z powrotem do Gibraltaru.

Walne Zebranie Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego

Dnia 26. ubm. odbyło się w sali „Dwór Artusa” doroczne walne zebranie Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego w Toruniu, przy udziale 510 delegatów oraz zaproszonych gości. Zjazd poprzedziło uroczyste nabożeństwo odprawione w kościele Panny Marji. Mszę św. celebrował ks. prob. Mazella, kazanie wygłosił ks. prob. Szulc. W sali „Dworu Artusa” zjazd zaigali prezes p. Donimirski, który na wstępie powitał obecnych w sali przedstawicieli władz.

Na wstępie uczczono przez powstanie śmierć śp. wojewody pomorskiego K. Młodzianowskiego i śp. starosty krajowego Dr. Wybickiego oraz odczytano kilkanaście telegramów nadesłanych m. inn. od ks. biskupa Okoniewskiego. Ze swej strony zjazd uchwalił wysłać trzy depeche i to do p. Prezydenta Rzeczypospolitej, Rządu, i ks. biskupa Okoniewskiego.

Następnie prezes p. Donimirski scharakteryzował w dłuższym przemówieniu działalność Pom. Towarzystwa Rolniczego za ubiegły rok, wskazując na potrzeby aktualne rolników i rolnictwa, do polityki zbożowej rządu, która krzywdzi rolników i niszczy ich warsztaty rolnicze.

Szczegółowe i wyczerpujące sprawozdanie zdał dyr. inż. Dybowski. Kół na Pomorzu Towarzystwo liczyło około 190, członków zaś 15 tysięcy. Budżet na rok następny, wyrażający się w cyfrach 308 tysięcy w rozchodach i przychodach przyjęto. Ustępujących dwóch członków zarządu i to pp.: Hassego z powiatu Starogardzkiego i Głowczewskiego z pow. Chojnickiego, wybrano jednogłośnie ponownie.

Nad Polskie Morze.

W niedzielę 10 czerwca Towarzystwo śpiewu „Lutnia” urządziło swą pierwszą wycieczkę samochodową nad wybrzeże polskiego morza — do Gdyni.

O godz. 2.⁰⁰ w nocy wyruszyło 3 ciężarówkami samochodami na Radzyn - Grudziądz - Nowe - Gniew. W wycieczce brało około 60 osób, które pozostawały pod kierownictwem p. Klimka prezesa „Lutni” i p. Józefa Kurzyńskiego, którzy byli kierownikami wycieczki.

Pierwszy krótki 10 min. odpoczynek odbył się w Gniewie, gdzie pod przewodnictwem p. J. Kurzyńskiego zwiedzono miasto, zamek oraz wspaniałe „Sukiennice.”

Po zwiedzeniu zabytków Gniewu udano się w dalszą drogę w kierunku Pelplina, gdzie uczestnicy wycieczki udali się na Mszę św. a następnie zwiedzili pałac i ogród biskupi.

Z Pelplina udano się dalszym etapem na Starogard - Zblewo - Kościerzyna. W Kościerzynie spożyto wspólnie śniadanie.

Następnie udano się poprzez przepiękne okolice „Kaszubskiej Swajcarji” do Kartuz. Tam zwiedzono dawn. „Klasztor Kartuzjanów” a teraz kościół parafjalny. Po kościele oprowadzał wycieczkę miejscowy ks. prob. Polomski oraz ks. wikary Piękny kościół wywarł na uczestników wyciecz-

Składki na rok bieżący ustalono dla 200 morgowych gospodarzy po 5 groszy z morgi, ponad 200 morg po 10 groszy z morgi. Począwszy od roku 1930 składki postanowiono zrównać, tak, iż wszyscy członkowie płacić będą równe świadczenia 10 groszy z morgi ziemi ornej i 5 groszy z morgi lasu i wody.

Rok budżetowy uchwalono przyjąć od kwietnia do kwietnia.

Jako radców do Pomorskiej Izby Rolniczej wybrano pp. Jan Donimirski, Łysomice, pow. Toruń, Jan Głodek Krag pow. Starogard, Jan Głowczewski Jeziorki pow. Chojnice, Jan Hasse Pomieje pow. Tczew, Teofil Kowalski Płużnica pow. Wąbrzeźno, Ks. Anastazy Sadowski Wygoda pow. Kartuzy, Augustyn Serożyński Lekarty pow. Lubawa, Józef Sojecki Orzechowo pow. Wąbrzeźno, Franciszek Szalach Rychnowo pow. Wąbrzeźno, Kazimierz Esden - Tempski Brzeziki pow. Toruń, Fr. Wojciechowski Lulkowo pow. Toruń. Na zastępców powołano panów: Hubert Kruczkowski Drzycim pow. Świecie, i ks. Pawła Marchlewskiego Łążyn pow. Toruń. Kadencja radców trwa przez 6 lat.

Pod koniec obrad przedpołudniowych weszli na salę p. Stanisław Wojciechowski, były Prezydent Rzeczypospolitej, który przybył do Torunia, celem wygłoszenia na zebraniu Zw. Rewizyjnego Spółdz. Rolniczych odczytu. Pan prof. Wojciechowski powitali zebrani hucznie oklaskami.

Po południu odbywały się obrady poszczególnych sekcji.

ki silne wrażenie. Tu odśpiewała „Lutnia” kilka pieśni.

Wprost z Kartuz udano się do Gdyni. Zdaleka już było widać miasto powstające w amerykańskim tempie. Dojeżdżając do Gdyni zauważyliśmy naszą potęgę na morzu.

Przybywszy do Gdyni, zarządzono odpoczynek i udano się na obiad, po którym udano się na zwiedzenie portu handlowego Gdyni, który reprezentuje się doskonale. Wycieczkę po porcie oprowadził oficer marynarki handlowej p. Kwiatkowski z Gdyni. Z portu wyruszone na pomost, gdzie odbywało się pożegnanie „Sokołów” przybyłych do Gdyni na zlot okręgowy, z Gdańska, Sopot i t. d.

Gdynia niedawno mała wioszczyna rybacka dziś już potężne miasto — gdyż liczy około 29.000 mieszkańców rozrasta się z dnia na dzień. Komunikacja kolejowa jest tak dogodna, że naprawdę trudno spotkać miejscowość z tak dogodnym połączeniem.

Budynki w Gdyni powstają jak grzyby po deszczu. Nieomal codzień jakiś dom, kończy się budować, przy innych odprawia się wieniec, a jest wiele takich miejsc gdzie budowę się dopiero rozpoczyna. A tych ostatnich jest niezliczona ilość.

Z najładniejszych gmachów pozwolę sobie wymienić: Urząd Pocztowo-Telegraficzny, Bank

ADAM PLUG

DRZEWO ŚWIĘTE Z TRADYCYI ZACNEGO RODU.

— o — (Ciąg dalszy).

I oglądali mnie wszyscy i dziwowali się młodzi starzy, i wołali w głos jeden:

— Cud! cud!... to drzewo święte! Nie ruszajmy go z miejsca! Tutaj z niego krzyż wielki wznieśmy na wieczystą pamiątkę i na chwałę Bogu; a jak się srebrny rycerz jeszcze raz nam objawi, to kościół budujemy wspaniały.

Ale majster nalegał, groził, prosił, i uprosił nasreszcie, że na wozy mnie położono, choć wiele trudu namitregi w tem było. Dla niezmiernej miąższości i znacznego ciężaru nie łatwo z miejsca dźwignąć się chciałem; to też lud, pełny wiary, wciąż wołał: nie dajcie się! nie chce! zostawmy! — I pół dnia przeszło, zanim się ze mną załatwili.

Do każdego woza wreszcie wprzęgli kilka par wołów, ale te ich ruszyć nie mogły. Nagłone krzykiem i biciem, miotały się tylko w swych jarzmach, rąciami ziemię kopały i ryczały ponuro. Nowy więc popłoch! Zaprzężono jeszcze po parze, podłożono drągi pod koła, i przecie potoczyły się wozy potężne wśród tłumy ludu, który nosił z sobą moje wszystkie łonary, powiewając nakszałt chorągwi szumiącymi wiechami, unosił wszystkie trzaski, bądź jako osobliwość, bądź jako świętość, w którą serca wybrańsze awierzyły.

Pół dnia trwał pochód, pochód uroczysty, świetny, tryumfalny! Dziwnym zrzędzeniem Bożem, prostackowie instynktem część oddawali krwi tej, która

we mnie wieki przetrwała. O, jakżem się wtedy krużyła, przypomniałszy niedawne wyrzekania swoje bluźniercze, że zginąć mi przychodzi, tak bez wieści i części, jako i wszystkie drzewa najpospolitsze giną! Jakżem wielbiła niezbadane wyroki Boże, za których sprawą takie cuda się dzieją!...

Przywieziono mnie w końcu na miejsce przeznaczenia i złożono tu właśnie, gdzie dziś ten dworek stoi. Wówczas była to jeszcze pusta równina, cała zawałona stosami drzewa, do budowy przeznaczonego; codzień wszakże ruch tam był wielki, bo coraz to nowe kłody wozono, a kilkadziesiąciu traczy i cieśli na taracie i brusy je przerabiali.

Przy mnie tłum nie ustawał; dzień w dzień ciekawili się schodzili krwawe drzewo oglądać; gdy zaś i mnie ciosać zaczęto, to wszystkie trzaski w lot z pod siekiery dzieci i kobiety chwytwały, by z nich krzyżki robić. A dowiedziałam się z niewymowną pociechą, że i z konarów, na porębie zabranych, tenże sam był użytek. I było czem się cieszyć, mnie, com przez kilka wieków na to patrzyła, jak wielkich cudów krew, żyjąca we mnie, była sprawczynią!

Po niejakiem czasie przybył na plac ten i właściciel tej ziemi, który tu właśnie nowy dwór sobie chciał postawić. Przybył z małżonką za swoją miejsce obejmieć, a razem krwawe drzewo obaczyć.

Zbliżyli się do mnie oboje; a skrom tylko na twarz męża spojrzęła, zdrząła, niby matka na widok najmilszego dziecięcia! Był bowiem żywym obrazem męczennika mego!... Sama nie wiedziałam, co myśleć? czy brać go za widmo, czy też za wcielenie nowego ducha w ciało przez tamtego rzuczone?...

I on też wielce się zdumiał, popatrzawszy na kłody ze mnie powstałe; zdumiał się, zmiarkowawszy, co za olbrzymie drzewo to być musiało? Zdumiał się, krwawą barwę moją ujrzawszy, i gniewał się na majstra, że taki cud natury bez rozmysłu zrabac rozkażał.

A wtem otoczyli go cieśle, i kobiety, i dzieci, dalej opowiadać mu dziwne dziwy. I o krzyżu na mnie wyciętym, i o krwi żywej, ze mnie płynącej i o tem, jak na wozy nie dawałam się zabrać, i o tem, jak mnie woły wieść tu nie chciały, rycząc i żąc mi kopiąc racicami, i o srebrnym wreszcie rycerzu co na porębie, w nocy, modlił się, klęcząc w wielkiej jasności, i żegnał okolicę znakiem krzyża świętego.

Dzieci słuchały tych gawęd z natężoną uwagą, z zamyśleniem głębokim, a brwi mu się ściągnęły, a twarz to płonęła, to bladeła... W czoło się wreszcie z całej mocy uderzył i wykrzyknął z wielką boleścią do małżonki się swojej zwróciwszy:

— Na cóż oni ją ścięli! o na cóż ścięli! Tak, niezawodnie... jest to ta sama sosna, pod którą, jak nam mówi tradycja rodzinna, za Bolesława Chrobrego, protoplasta rodu mego od Pomorzania był męczony!... Ha! jużby woleli wszystkie moje puszczyce w pień wyciąć i ogniem spalić! woleliby większą połowę mienia mi wyrzucić!...

I aż iskry mu się z oczu sypały, aż włosy rwały sobie z głowy.

Cisza grobowa ogarnęła tłum całą; zbladli pan majster, jak chusta, zbledli robotnicy przed gniewem i żalem pańskim; a cicha i pokorna jego małżonka ze słodyczą anielską spojrzawszy nań błagalnie, — już się stało, — rzecze łagodnie, — taka snadź była wola Boga na niebie! Wszakci prędzej, czy później to drzewo byłoby się zwało, w marne próchno prze-gniwszy; tak zaś czerstwe i zdrowe, z krwią świętą go protoplasty twojego, pójść może na podwalinę do mu naszego i błogosławieństwo Boże mu przynieść na długie a szczęsne lata. Mojem więc zdaniem należałoby tylko pień tego drzewa odnaleźć i wznieść nad nim Boży Przybytek, jako votum błagalne na zjednanie sobie tego błogosławieństwa, a razem jako uczczenie błogiej pamięci bohaterkiego antenata twojego

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Polski oraz niezliczona ilość nowoczesnie urządzonych kawiarni.

O godzinie 9-tej wyruszyliśmy na Oliwę przez Wrzeszcz do Gdańska, gdzie spędzono krótki czas no odpoczynek.

Do Wąbrzeźna cała wycieczka wróciła o godzinie 4-tej rano w poniedziałek.

Na granicy Gdańskiej jak i polskiej urzędujący tam urzędnicy byli bardzo uprzejmi i grzeczni.

Ogółem zrobiono 400 kilometrów. Stan naszych dróg był zadowalniający, odczuwano tylko brak odpowiednich drogowych znaków w powiecie morskim od strony powiatu kartuskiego.

Uczestnik

Niepraktyczny człowiek

ciągnie swój wóz

a koniowi każe w tyle kroczyć

Reklama gazetowa jest, co już dawno uznano gospodarką krajową, wielką ropędową siłą, a każdy kupiec, który jej nie umie użyć podobny jest człowiekowi, który idzie pieszo, choć mógłby jechać koleją albo temu, który wóz swój razem z wielu kosztami, podatkami, kłopotami itd. sam ciągnie podczas gdy dobrze odżywiony koń, „korzystna“ reklama, bezczynnie w tyle kroczy. Czemu nie chcesz, szanowny Panie w czasach dzisiejszych radja, poczty powietrznej i samochodu, zżądać także nowoczesnymi drogami odbytu towaru? Jeżeli Pan masz dobry towar, dlaczego Pan nie doniesie wielu tysiącom czytelników naszego pisma, zamiast czekać w swoim składzie, aż kto nie nadejdzie kupić?

Praktykant reklamowy
„Głosu Wąbrzeskiego“

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno, dnia 1 lipca 1929 r.

— **Osobiste.** Dotychczasowy komendant powiatowy Przysposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego p. porucznik Krzeszowski odwołany został do Torunia do pułku. Na jego miejsce przybył p. porucznik Kuliszewski z Torunia, który objął z dniem dzisiejszym urzędowanie.

— **Numer dzisiejszy** to pierwszy w trzecim kwartale. „Głos Wąbrzeski“ zapisać jeszcze można na pocztę lub w administracji naszego pisma.

— **Zakończenie roku szkolnego.** W piątek rozpoczęły się wielkie wakacje w szkołach. Młodzież miejscowych szkół zakończyła rok szkolny wystuchaniem Mszy św. Wakacje trwać będą dwa miesiące.

— **Zjazd Delegowanych Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży** odbył się w dniach 28, 29 i 30 VI w Toruniu. Szczegółowe sprawozdania z tegoż podanym w jednym z następnych numerów.

— **Kto mimo naszych ostrzeżeń nie odnowił przedpłaty na „Głos Wąbrzeski“ i pozostał bez gazety — może jeszcze złe naprawić, zapisując przy pomocy listowego pisma nasze na nowy kwartał lub na miesiąc lipiec. Ale trzeba się spieszyć, bo szkoda każdego numeru. Uczynić to można również w administracji naszego pisma.**

— **Kurs trykotarstwa ręcznego rozpoczyna się dzisiaj** Zarząd Młodzieży Polskiej daje do wiadomości, że 4 kurs trykotarstwa ręczn. rozpocznie się dnia 1 lipca br. Które z pań zechciałyby skorzystać z owego kursu, który jest już ostatni w Wąbrzeźnie, mogą się jeszcze zgłosić w Sekretarjacie ks. prof. Zyndy przy ul. Kopernika lub w księgarni p. Guldy. Lekcje odbywać się będą od 3—6-tej po południu w Ognisku Młodzieży przy ul. Chełmińskiej. Także wieczorem od 6.30 — 9.30 w Sekretarjacie ks. prof. Zyndy przy ul. Kopernika. Opłata za wpisowe wynosi 5 zł i za kurs 5 zł razem 10 zł.

Pom. Koło Służby Obywatelskiej Sekretarz Jeneralny

Z NASZEJ DZIELNICY.

— **Grudziądz.** (Halka — Moniuszki w Operze Leśnej). W sobotę dnia 22 ubm. nastąpiło inauguracyjne przedstawienie i otwarcie 2 sezonu Opery Leśnej jedynej swego rodzaju w Polsce.

Operę Leśną zainscenizowało Tow. Muzyczne imienia Stanisława Moniuszki, na którego czele stoi prezes p. Waclaw Gończa. Do zrealizowania doszło dzięki temu, że myśl tę poparli pp. Antoni Cholewski nadradca Rezbarski, a szczególnie dzięki poparciu miasta Grudziądz a specjalnie pp. prezydenta J. Włodka i prezesa R. M. mec. Szychowskiego, wiceprezesa Wł. Samolińskiego i innych.

W roku zeszłym dano powodzeniem „Chałtę za wsią“ lecz z braku dostatecznego ogrodzenia tysiące ludzi korzystało z widoków bezpłatnie. Zarząd Tow. Muzycznego przy pomocy miasta zbudował latoś ładny parkan siatko-

Z pobytu J. Eksc. ks. biskupa Dominika w powiecie wąbrzeskim.

JESZCZE O POBYCIE JEGO EKSCLENCJI
KS. BISKUPA DOMINIKA W RADOWISKACH
WIELKICH.

Korrespondent z Niedźwiedzia donosi w końcu swego opisu o pobycie Ekscelencji Ks. Biskupa w w Niedźwiedziu, jakoby „nalegał“ na Ks. Biskupa, aby przybył z wizytą do Radowisk. Szanowny korespondent albo mylnie był poinformowany, albo kierował się złośliwością. Sprawa bowiem miała przebieg wręcz przeciwny.

Gdy Ks. Biskup dowiedział się, że Radowiska odległe są od Niedźwiedzia tylko 3 kilometry, oświadczył samorzutnie, że nazajutrz przybędzie do mnie z wizytą. Widziałem zmęczenie Ks. Biskupa, ale każdy człowiek obeznany z formami towarzyskimi mi przyzna, że prosta grzeczność nakazywała Ks. Biskupa formalnie zaprosić i wyrazić radość, że tak dostojny a miły Gość chce swoją wizytą zaszczycić moją nicie. Czułem, że wizyta w Radowiskach jest nie po myśli pewnych osób, to też nie dziwiłem się, gdy jeden z księży — skądinąd zacny i mi drogi — nalegał, żeby Ks. Biskup w drodze do Orzechowa do Radowisk nie wstąpił. Nie wiedział, że wizyta była już dawno postanowiona a mianowicie w roku 1927 przyrzekł Ks. Biskup podczas naszego pobytu w Warszawie, że przy najbliższej okazji mnie odwiedzi. O tem nie mógł wiedzieć szanowny korespondent.

Na koniec oświadczam, że tylko z niesmakiem podaję powyższe wyjaśnienie, ale nietakt korespondencji wcisnął mi pióro do ręki i zmusił do odparcia krzywdzącego mnie wyrażenia się. —

Ks. Łęgowski.

W RYŃSKU

W sobotę, w pierwszym dniu pobytu Jego Ekscelencji ks. Biskupa Dominika przybył także ks. prałat Dembek i p. szambelan Błochowiak.

Jak już zaszczyciliśmy w imieniu dzieci parafji powitała ks. Biskupa Felicja Dybowska, uczennica szkoły powszechnej w Przydworzu, która wypowiedziała następujące słowa:

„Najprzewielebniejszy Księżu Biskupie!

W imieniu całej młodzieży parafji witam Cię o Ekscelencjo i chciałabym choć w części wyrazić Ci radość, jaka przejmuję serca nasze na myśl, iż raczyłeś przybyć do nas.

W Swej nieograniczonej dobroci, chociaż tyle dusz ludzkich masz w Swojej pieczy, jako prawdziwy dobry pasterz ani jednej nie chcesz uronić ze swego stada i nie zwracając zupełnie uwagi na siebie starasz się wszystkie zgromadzić i doprowadzić do Pana. Nie zapomniałeś i o nas, Ekscelencjo! dzięki Twojej stałej opiece, dzięki Twej ofiarności i poświęceniu bez granic dla dobra bliźnich: mamy zapewnioną możność przyjmowania Sakramentów świętych, uczęszczania na msze św. i nabożeństwa, słuchania nauk — przez co możemy kształcić i uszlachetniać dusze nasze, by stać się prawdziwymi dziećmi Kościoła Katolickiego i dobrymi obywatelami naszej ukochanej Ojczyzny.

Oto z Twem przybyciem Najprzewielebniejszy Księżu Biskupie będzie mogło wielu z nas uzyskać utwierdzenie w wierze, a przez to stać się prawdziwymi rycerzami Chrystusa którzy raczej wyrzekną się życia, aniżeli wiary świętej.

Za te więc wszystkie dobrodzieństwa, które dzięki Tobie otrzymaliśmy i jeszcze otrzy-

wy, rozbudował scenę, pobudował szatnię i t.p. że dziś już przedstawia się „Opera Leśna“ znacznie lepiej od tej z roku ubiegłego.

Jako na inauguracyjną „Halkę“, i sprowadzono najwybitniejsze siły z Warszawy jak Stanisława Gruszczyńskiego (Jantek) Marja Bojar Przemieniecka (Halkę) Janinę Orłowską (Zofja) Zygmunt Mossaczy (Stolnik) Fr. Freszel (Janusz) i Jan Nawrecki grał Dziembę.

Cały Grudziądz kulturalny wziął udział w tej wielkiej imprezie. Wszystkie warstwy stanęły zgodnie, harmonijnie obok siebie, aby podziwiać tę naszą najpiękniejszą, tę wzniosłą operę narodową — „Halkę“ na scenie leśnej.

O godzinie 9-jej staję przed zielonemi kuliami prezes Tow. Muzycznego im. St. Moniuszki P. Waclaw Gończa otwiera 2 sezon tej „Opery Leśnej.“ Dziękuję gorąco za łaskawe dotychczasowe poparcie tak władzom cywilnym i wojskowym i proszę o dalszą serdeczną pamięć. Oddaje tę placówkę kulturalną jaką jest „Opera Leśna“ społeczeństwu całemu — wita gorąco przybyłych a tak miłych gości z Warszawy i wnosi okrzyk na cześć N. Rzeczypospolitej Polskiej, co zebrani z zapałem spełnili a muzyka pod bat. kapelmistrza p. Sieroty odegrała hymn narodowy. Mimo dotkliwego chłodu nożnego bo przedstawienie skończyło się po godz. 12 w nocy, z niebywałym zapałem oklaskiwano

mamy, witaj nam miły Hospodynie! i w podziękowanie racz przyjąć ten skromny bukiet kwiatów, a z nim serca nasze płonące miłością!

Ks. proboszcz Chylarecki przywitał Najprzewielebniejszego Ks. Biskupa następującymi słowami: Ekscelencjo!

Dzisiaj chwila wielce uroczysta. Do naszej parafji i w progi naszej starej świątyni wstąpiłeś w tej chwili drogi nam Arcypasterzu i Ojczy, by nam dzieciom swoim pobłogosławić, by wglądając w dusze nasze i dowiedzieli się, czy w sercach naszych pała żywym płomieniem miłości do Boga, czy obyczaje nasze czyste, żywot jasny a zacny, i czy miłość bliźniego płonie tak, jak się tego domaga Boski nasz Zbawiciel, Jezus Chrystus. Przybyłeś i po to, by sakramentem bierzmowania wzmocnić nowych młodych bojowników do żołnierski i do walki z całym światem i czartem i dać nam Ducha św., byśmy wspaniale stali przy Kościele św. i jego przykazania jak najsumienniejszym wykonywali.

Zaprawdę wielka to i ważna chwila dla naszej całej parafji, a i wielkie szczęście dla nas wszystkich, że Namiestnik Boży, mający pełnię łask, łask tych nam udzieli i zachęci nas, byśmy wzrok nasz często od tego padołu płaczu podnieśli do tego Ojca w niebiesiech, który jedynie może wspomóc naszą pracę i błogosławić nam w naszych przedsięwzięciach.

Witaj tedy Najprzewielebniejszy Księżu Biskupie, Ojczy i Arcypasterzu nasz! Bądź zdrowion od nas wszystkich, którzy wyglądamy Twego Arcypasterskiego błogosławieństwa!

Wznies Drogi Arcypasterzu serce Swe do Boga i zawołaj: miłosierdzia Panie, miłosierdzia dla dzieci mych i owiec mych. Otwórz im oczy o Panie, ulecz serca, miłości siłą wyrwij z serc ich to zło, które ich dzieli, zaszczerp ogromną miłość i udziel im tyle łask, by ani jeden z tej parafji nie zaginął, ale byśmy wszyscy stanęli kiedyś u stóp Najlepszego Ojca w niebie i tam zażywali tego szczęścia, jakie On daje tym, którzy Go miłują. Wznies Twoje błogosławione ręce do Boga i udziel nam wszystkim Twego Arcypasterskiego błogosławieństwa, błogosław przedewszystkiem naszej ukochanej młodzieży, by ona wyrosła na walecznych bojowników naszej wiary św. i dobrych obywateli naszej ukochanej Ojczyzny; również i zmarli z tutejszej parafji oczekują z utęsknieniem Twego przybycia, pobłogosław i im, żeby Bóg w miłosierdziu Swym raczył ich przyjąć za Twoim pośrednictwem razem rychlej do Swych niebieskich przybytków.

W niedzielę rano tj. w drugim dniu pobytu Ks. Biskupa, odprawił Jego Ekscelencja Ks. Biskup o godz. 8-mej Mszą św. a następnie udzielił Sakramentu Bierzmowania. Po bierzmowaniu odbyła się katecheza z dziećmi szkolnymi.

Sumę odprawił ks. kapelan Pastwa o godz. 11.30 W czasie Mszy św. Ks. Biskup asystował z tronu, a miejscowy proboszcz ks. Chylarecki wygłosił kazanie na temat: „Jezu cichy i pokornego serca, uczyni serce nasze według serca Twego“.

Wagę honorową przez cały czas pełnili strażacy. O godz. 4.30 odjechał ks. Biskup do Płunicy żegnany przez licznie zebranych parafjan.

Jantka p. Gruszczyńskiego, któremu zgotowano żywiolową manifestację to samo działo się z „Halką“ p. Marja Bojar Przemieniecką, a bo też p. P. grała wprost cudownie z przejęciem swej roli do głębi.

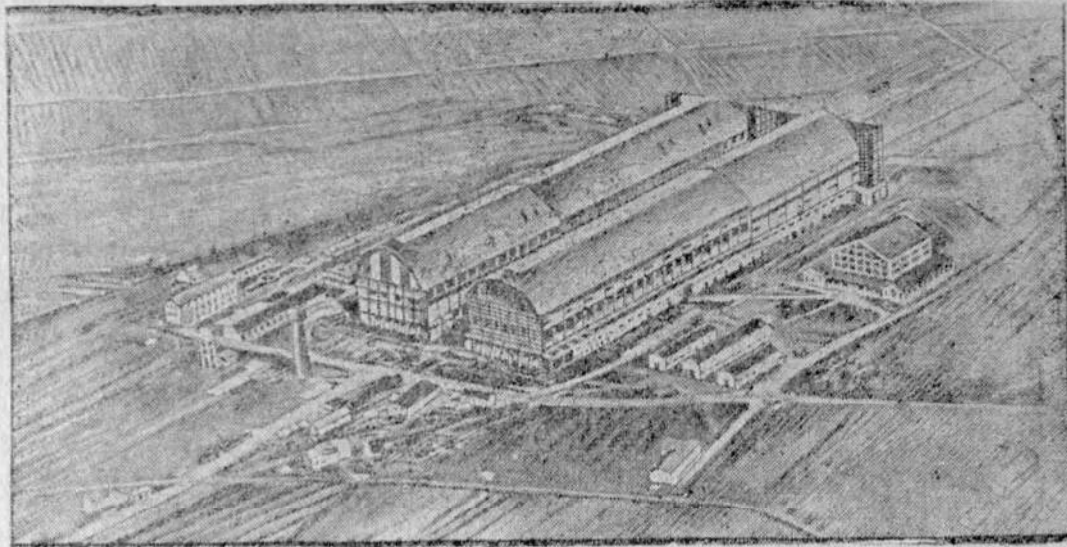
RUCH TOWARZYSTW

— **Baczność „Pomorzanka“** W czwartek dnia 4 lipca o godzinie 8,30 wieczorem w lokalu p. St. Klimka Zebranie miesięczne członków. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy. Przybycie wszystkich członków, tak czynnych (obie drużyny) jakoteż i nieczynnych (wspierających) konieczne. O przybycie sympatów uprasza się również.

Za Zarząd: Szelięga, prezes *

T. C. L.

wypożycza prócz starych szereg NOWYCH książek

Plac lotniczy pod Tulonem na którym schronił się „Zeppelin”, w zamierzonej jazdy przez Atlantyk.

Jęczmień brow.	27,50—28,50
Mąka żytnia 65% z work. stan.	66,00—70,00
Mąka pszenna 65% z work.	26,00—27,00
Owies	18,00—19,00
Otręby żytnie	20,50—21,50
Otręby pszenne	00,00—00,00
Rzepak	

MŁOT LUB KOWADŁO.

Musisz panować i wygrywać, Albo służyć lub przegrywać. Cierpieć albo tryumfować, Musisz być kowadłem albo młotem.

Powiedział to Goethe, który jakoby przewidywał przyszłą walkę gospodarczą. Kupiec, który kuje żelazo, dopóki jest gorące, to znaczy, który zdobył sobie szeroki odbył dla swoich towarów, osiągnie to z powodzeniem, jeżeli pójdzie nowoczesnymi drogami. Najważniejszym środkiem do podtrzymania wielkiego koła klientów jest regularne, duchowi czasu odpowiadające, nowoczesne inserowanie w szeroko rozpowszechnionym „Głosie Wąbrzeskim”

RUCH TOWARZYSTW

— WĄBRZEŃNO. BACZNOŚĆ MŁODZIEŻ MĘSKA. Jutro we wtorek, dnia 2-go bm. o godz. 8-mej wiecz. odbędą się ćwiczenia Wychowania Fizycznego na placu luksusowym. Stawienie się wszystkich jest pożądane. „GOTÓW” ZARZĄD.

TARGOWICA MIEJSKA POZNAŃ.

Urzędowe stwierdzenie komisji notowania cen z dnia 25 VI. 1929 r. Płacono za 100 kg. żywej wagi: Jałówki i krowy

a) pełnomięs. wytucz krowy najw. wartości rzeźniej	153—160
b) pełnomies. wytucz. krowy mniej dobre młode naj. wart. rzeźnej do lat 7.	148—154
c) starsze wytucz. jałówki i krowy	136—140
d) miernie odżywione krowy i jałówki	108—114
e) licho odżywione krowy i jałówki	75—95

Cielęta

a) najprzedniejsze cielęta tuczne	204—220
b) średnio tuczne cielęta i najprzed. ssaki	186—200

c) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki	160—170
d) liche ssaki	140—170

Owce

Opasy chłebne:	
a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	136—140
b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżyw. młode owce	124—127
c) miernie odżywione skopy i owce	—116

Świnie

b) pełnomiesiste od 120 do 150 kg. żyw. wagi	226—232
c) pełnomiesiste od 100 do 120 kg. żyw. wagi	220—224
d) pełnomiesiste od 80 do 100 kg. żyw. wagi	210—216
e) miesiste świnie ponad 80 kg.	196—204
f) maciory i późne kastraty	184—188

NOTOWANIA GIELDY PŁODÓW ROLNICZYCH w POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 28. VI. 1929 r. 100 kg. w ładunkach wagonowych parytet Poznań.

Zyto	26,25—27,25
Pszonica	45,00—46,—

KINO SŁONCE

HOTEL pod BIAŁYM ORŁEM

Dziś o godzinie 8,45 poraz ostatni **Dziewica Orleańska** Ceny niższe! Rezerwowe 50 groszy, balkon 75 groszy.

W środę, dnia 3 lipca i poraz ostatni w czwartek, dnia 4 o g. 8,45 ukaże się na naszym srebrnym ekranie niezapomniany z filmu **Miasto Cudów**

„Douglas Fairbanks”

w niezwykle interesującym dramacie w najnowszym filmie tegorocznej — produkcji **JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ DOUGLAS PIERWSZY** czyli —

NASZA KREW

Długość filmu 3200 m. Film dla młodzieży dozwolony! Rzecz dzieje się w małym kraiku europejskim Alacji i Meksiko.

Kto był na „Miasto cudów” i poznał Douglasa Fairbanka, oceni sam, że tylko pierwszorządne filmy są z jego kreacją.

SZYBKI WZROST OSZCZĘDNOŚCI w Kasie Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadniczej w Grudziądzu

w dniu 31 grudnia 1928 r.	zł. 792.885.89
„ „ 31 stycznia 1929 r.	zł. 820.445.59
„ „ 28 lutego 1929 r.	zł. 880.082.42
„ „ 31 marca 1929 r.	zł. 971.899.50
„ „ 15 kwietnia 1929 r.	zł. 1.026.015.37

jest najlepszym dowodem wielkiego zaufania wszystkich sfer społeczeństwa do naszej Kasy, wysokich gwarancji i najwyższych korzyści, które daje Kasa Spółdzielcza Parcelacyjno-Osadnicza swym wkladcom.

Nietylko wysoki procent — 10 w stosunku rocznym — lecz przedewszystkiem **pewność lokaty i terminowy zwrot** przyczyniły się do wyżej przedstawionego wzrostu oszczędności. Gwarancje Kasy wynoszą obecnie na podstawie wpłaconych udziałów członkowskich wraz z nieruchomościami **3.500.000 złotych.**

Równocześnie zawiadamiamy wszystkich wkladców, że Kasa Spółdzielcza Parcelacyjno-Osadnicza w Grudziądzu przydzielać będzie stale przy uzupełnieniu pełnych 100.000 złotych wkładów **5 premii po 100 zł.** drogą losowania pod nadzorem specjalnej komisji.

Zatem oszczędzajcie nadal w Kasie Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadniczej w GRUDZIĄDZU

Kwoty przekazywać należy na nasz r-k w P. K. O. Nr. 206.780.

Dobrowolna licytacja

W piątek, dnia 5-go lipca rb. odbędzie się o godzinie 12 w południe w gmachu Powiatowej Kasy Chorych w Wąbrzeźnie przy ul. Kolejowej

DOBROWOLNA LICYTACJA

sprzedaży za natychmiastową zapłatę gotówką najwięcej dającymemu, rozmaitych ruchomości przejętych z dawniejszego hotelu Polonja jak naprzykład:

stoły, kanapy, wiszące lampy elektryczne i t. p. sprzęty domowe.

Zbiórka reflektantów w gmachu Kasy Chorych.

Zarząd Pow. Kasy Chorych w Wąbrzeźnie

Głuchota uleczalna.

Fenomenalny wynalazek

EUFONJA

zademonstrowany specjalistom. Sami się wyleczycie z przytęplonego słuchu, szumu i cieknięcia z uszów. Liczne podziękowania. Pouczającą broszurę na żądanie wysyła bezpłatnie Eufonja Liszki koło Krakowa

Uczeń

i pomocnik malarski potrzebni zaraz

Fr. Gołębiowski mistrz malarski Malejki 4

OGŁOSZENIE. Doksztalająca Szkoła Zawodowa w Wąbrzeźnie

Ferje główne trwają od 27 czerwca do 1 września 1929 r. włącznie. Nauka rozpoczyna się 3 września 1929 r. o godz. 5,30 wieczorem.

UWAGA: Zameldowania i wymeldowania uczniów i uczenie do lub ze szkoły muszą być i **podczas wakacji piśmiennie** uskutecznione.

Wąbrzeźno, dnia 27. VI. 29 r.

Rada Nadzorcza Doksztalającej Szkoły Zawodowej
Przewodniczący: Kierownik:
Schwarz, burmistrz Pellowski

Przetarg przymusowy

Dnia **2. 7. 29 r. o godz. 10 przed poł.** sprzedawcą będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającymemu za natychmiastową zapłatę gotówką w moim biurze przy ulicy Hallera 10

i maszynę do pisania (marki „Remington”.

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

Niżej podpisana

cofa niniejszem

obrażające słowa, wypowiedziane w dniu 16. VI. 29 r. na panią **Juljanę Łączyńską z Małych Radowisk.**

MARJANNA ŻEBROWSKA.

Rozpowszechniajcie

„Głos Wąbrzeski”

Wydzierżawie kuznię z mieszkaniem

pod warunkiem prowadzenia młóczarni parowej **Mucha RESZTÓWKA w Orzechówku**

SÓL

czerveną na koniczyne i siano poleca **St. Klimek Rynek**

Matjasy

prawdziwe poleca **St. Klimek Rynek**

Unieważnia się ZGUBIONĄ

książkę **kotłową** z dokumentami kotła nr. fabr. 13115 fabrykatu Robey **Krużycki**

Trumny

w wielkim wyborze stale na składzie **BARYLSKI KOLEJOWA 4**